

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ

॥ ದಶಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

|| ದಶಮಃ ಸರ್ಗಃ ||

ಕೈಕೇಯ್ಯಾಃ ಸದ್ಮನಿ ಸಮಾಗತಸ್ಯ ದಶರಥಸ್ಯ ತಾಂ ಕೋಪಭವನಗತಾಮವಲೋಕ್ಯ
ದುಃಖಂ ತೇನ ತಸ್ಯೈ ಸಾಂತ್ವನಾಪ್ರದಾನಂ ಚ

ವಿದರ್ಶಿತಾ ಯದಾ ದೇವೀ ಕುಬ್ಜಯಾ ಪಾಪಯಾ ಭೃಶಂ |
ತದಾ ಶೇತೇ ಸ್ಮ ಸಾ ಭೂಮೌ ದಿಗ್ಧವಿದ್ದೇವ ಕಿನ್ನರೀ || 2.10.1 ||

ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ಮನಸಾ ಕೃತ್ಯಂ ಸಾ ಸಮ್ಯಗಿತಿ ಭಾಮಿನೀ |
ಮಂಥರಾಯೈ ಶನೈಃ ಸರ್ವಮಾಚಚಕ್ಷೇ ವಿಚಕ್ಷಣಾ || 2.10.2 ||

ಸಾ ದೀನಾ ನಿಶ್ಚಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಮಂಥರಾವಾಕ್ಯಮೋಹಿತಾ |
ನಾಗಕನ್ಯೇವ ನಿಃಶ್ವಸ್ಯ ದೀರ್ಘಮುಷ್ಣಂ ಚ ಭಾಮಿನೀ || 2.10.3 ||

ಮುಹೂರ್ತಂ ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ಮಾರ್ಗಮಾತ್ಮಸುಖಾವಹಂ |
ಸಾ ಸುಹೃಚ್ಚಾರ್ಥಕಾಮಾ ಚ ತಂ ನಿಶಮ್ಯ ವಿನಿಶ್ಚಯಂ || 2.10.4 ||

ಬಭೂವ ಪರಮಪ್ರೀತಾ ಸಿದ್ಧಿಂ ಪ್ರಾಪ್ಯೇವ ಮಂಥರಾ |
ಅಥ ಸಾ ರುಷಿತಾ ದೇವೀ ಸಮ್ಯಕ್ಕೃತ್ವಾ ವಿನಿಶ್ಚಯಂ || 2.10.5 ||

ಸಂವಿವೇಶಾಬಲಾ ಭೂಮೌ ನಿವೇಶ್ಯ ಭೃಕುಟಿಂ ಮುಖೇ |
ತತಶ್ಚಿತ್ರಾಣಿ ಮಾಲ್ಯಾನಿ ದಿವ್ಯಾನ್ಯಾಭರಣಾನಿ ಚ || 2.10.6 ||

ಅಪವಿದ್ಧಾನಿ ಕೈಕೇಯ್ಯಾ ತಾನಿ ಭೂಮಿಂ ಪ್ರಪೇದಿರೇ |
ತಯಾ ತಾನ್ಯಪವಿದ್ಧಾನಿ ಮಾಲ್ಯಾನ್ಯಾಭರಣಾನಿ ಚ || 2.10.7 ||

ಅಶೋಭಯಂತ ವಸುಧಾಂ ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಯಥಾ ನಭಃ |
ಕ್ರೋಧಾಗಾರೇ ಚ ಪತಿತಾ ಸಾ ಬಭೌ ಮಲಿನಾಂಬರಾ || 2.10.8 ||

ಏಕವೇಣೀಂ ದೃಢಾಂ ಬದ್ಧಾಂ ಗತಸತ್ತ್ವೇವ ಕಿನ್ನರೀ |
ಆಜ್ಞಾಪ್ಯ ತು ಮಹಾರಾಜೋ ರಾಘವಸ್ಯಾಭಿಷೇಚನಂ || 2.10.9 ||

ಉಪಸ್ಥಾನಮನುಜ್ಞಾಪ್ಯ ಪ್ರವಿವೇಶ ನಿವೇಶನಂ |
ಅದ್ಯ ರಾಮಾಭಿಷೇಕೋ ವೈ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಇತಿ ಜಜ್ಞಿವಾನ್ || 2.10.10 ||

ಪ್ರಿಯಾರ್ಹೋ ಪ್ರಿಯಮಾಖ್ಯಾತುಂ ವಿವೇಶಾಂತಃಪುರಂ ವಶೀ |
ಸ ಕೈಕೇಯ್ಯಾ ಗೃಹಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಪ್ರವಿವೇಶ ಮಹಾಯಶಾಃ || 2.10.11 ||

ಪಾಂಡುರಾಭ್ರಮಿವಾಕಾಶಂ ರಾಹುಯುಕ್ತಂ ನಿಶಾಕರಃ |
ಶುಕಬರ್ಹಿಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಕ್ರೌಂಚಹಂಸರುತಾಯುತಂ || 2.10.12 ||

ವಾದಿತ್ರವಸಂಘುಷ್ಟಂ ಕುಬ್ಜಾವಾಮನಿಕಾಯುತಂ |
ಲತಾಗೃಹೈಶ್ಚಿತ್ರಗೃಹೈಶ್ಚಂಪಕಾಶೋಕಶೋಭಿತ್ಯೈಃ || 2.10.13 ||

ದಾಂತರಾಜತಸೌವರ್ಣವೇದಿಕಾಭಿಃ ಸಮಾಯುತಂ |
ನಿತ್ಯಪುಷ್ಪಫಲೈರ್ವೃಕ್ಷೈರ್ವಾಪೀಭಿರುಪಶೋಭಿತಂ || 2.10.14 ||

ದಾಂತರಾಜತಸೌವರ್ಣೈಃ ಸಂವೃತಂ ಪರಮಾಸನೈಃ |
ವಿವಿಧೈರನ್ನಪಾನೈಶ್ಚ ಭಕ್ಷ್ಯೈಶ್ಚ ವಿವಿಧೈರಪಿ || 2.10.15 ||

ಉಪಪನ್ನಂ ಮಹಾರ್ಹೈಶ್ಚ ಭೂಷಣೈಸ್ತ್ರಿದಿವೋಪಮಂ |
ಸ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಮಹಾರಾಜಃ ಸ್ವಮಂತಃಪುರಮೃದ್ಧಿಮತ್ || 2.10.16 ||

ನ ದದರ್ಶ ಸ್ತ್ರಿಯಂ ರಾಜಾ ಕೈಕೇಯೀಂ ಶಯನೋತ್ತಮೇ |
ಸ ಕಾಮಬಲಸಂಯುಕ್ತೋ ರತ್ಯರ್ಥೀ ಮನುಜಾಧಿಪಃ || 2.10.17 ||

ಅಪಶ್ಯನ್ ದಯಿತಾಂ ಭಾರ್ಯಾಂ ಪಪ್ರಚ್ಛ ವಿಷಸಾದ ಚ |
ನಹಿ ತಸ್ಯ ಪುರಾ ದೇವೀ ತಾಂ ವೇಲಾಮತ್ಯವರ್ತತ || 2.10.18 ||

ನ ಚ ರಾಜಾ ಗೃಹಂ ಶೂನ್ಯಂ ಪ್ರವಿವೇಶ ಕದಾಚನ |
ತತೋ ಗೃಹಗತೋ ರಾಜಾ ಕೈಕೇಯೀಂ ಪರ್ಯಪೃಚ್ಛತ || 2.10.19 ||

ಯಥಾಪುರಮವಿಜ್ಞಾಯ ಸ್ವಾರ್ಥಲಿಪ್ಸುಮಪಂಡಿತಾಂ |
ಪ್ರತಿಹಾರೀ ತ್ವಥೋವಾಚ ಸಂತ್ರಸ್ತಾ ತು ಕೃತಾಂಜಲಿಃ || 2.10.20 ||

ದೇವ ದೇವೀ ಭೃಶಂ ಕ್ರುದ್ಧಾ ಕ್ರೋಧಾಗಾರಮಭಿದ್ರುತಾ |
ಪ್ರತೀಹಾರ್ಯಾ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಜಾ ಪರಮದುರ್ಮನಾಃ || 2.10.21 ||

ವಿಷಸಾದ ಪುನರ್ಭೂಯೋ ಉಲಿತವ್ಯಾಕುಲೇಂದ್ರಿಯಃ |
ತತ್ರ ತಾಂ ಪತಿತಾಂ ಭೂಮೌ ಶಯಾನಾಮತಥೋಚಿತಾಂ || 2.10.22 ||

ಪ್ರತಪ್ತ ಇವ ದುಃಖೇನ ಸೋಽಪಶ್ಯಜ್ಜಗತೀಪತಿಃ |
ಸವೃದ್ಧಸ್ತರುಣೀಂ ಭಾರ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಣೇಭ್ಯೋಽಪಿ ಗರೀಯಸೀಂ || 2.10.23 ||

ಅಪಾಪಃ ಪಾಪಸಂಕಲ್ಪಾಂ ದದರ್ಶ ಧರಣೀತಲೇ |
ಲತಾಮಿವ ವಿನಿಷ್ಕೃತ್ತಾಂ ಪತಿತಾಂ ದೇವತಾಮಿವ || 2.10.24 ||

ಕಿನ್ನರೀಮಿವ ನಿರ್ದೂತಾಂ ಚ್ಯುತಾಮಪ್ಸರಸಂ ಯಥಾ |
ಮಾಯಾಮಿವ ಪರಿಭ್ರಷ್ಟಾಂ ಹರಿಣೀಮಿವ ಸಂಯತಾಂ || 2.10.25 ||

ಕರೇಣುಮಿವ ದಿಗ್ಧೇನ ವಿದ್ಧಾಂ ಮೃಗಯುನಾ ವನೇ |
ಮಹಾಗಜ ಇವಾರಣ್ಯೇ ಸ್ನೇಹಾತ್ ಪರಮದುಃಖಿತಾಂ || 2.10.26 ||

ಪರಿಮೃಜ್ಯ ಚ ಪಾಣಿಭ್ಯಾಮಭಿಸಂತ್ರಸ್ತಚೇತನಃ |
ಕಾಮೀ ಕಮಲಪತ್ರಾಕ್ಷೀಮುವಾಚ ವನಿತಾಮಿದಂ || 2.10.27 ||

ನ ತೇಽಹಮಭಿಜಾನಾಮಿ ಕ್ರೋಧಮಾತ್ಮನಿ ಸಂಶ್ರಿತಂ |
ದೇವಿ ಕೇನಾಭಿಯುಕ್ತಾಸಿ ಕೇನ ವಾಸಿ ವಿಮಾನಿತಾ || 2.10.28 ||

ಯದಿದಂ ಮಮ ದುಃಖಾಯ ಶೇಷೇ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಪಾಂಸುಷು |
ಭೂಮೌ ಶೇಷೇ ಕಿಮರ್ಥಂ ತ್ವಂ ಮಯಿ ಕಲ್ಯಾಣಚೇತಸಿ || 2.10.29 ||

ಭೂತೋಪಹತಚಿತ್ತೇವ ಮಮ ಚಿತ್ತಪ್ರಮಾಧಿನಿ |
ಸಂತಿ ಮೇ ಕುಶಲಾ ವೈದ್ಯಾಸ್ತ್ವಭಿತುಷ್ಣಾಶ್ಚ ಸರ್ವಶಃ || 2.10.30 ||

ಸುಖಿತಾಂ ತ್ವಾಂ ಕರಿಷ್ಯಂತಿ ವ್ಯಾಧಿಮಾಚಕ್ಷ್ವ ಭಾಮಿನಿ |
ಕಸ್ಯ ವಾಪಿ ಪ್ರಿಯಂ ಕಾರ್ಯಂ ಕೇನ ವಾ ವಿಪ್ರಿಯಂ ಕೃತಂ || 2.10.31 ||

ಕಃ ಪ್ರಿಯಂ ಲಭತಾಮದ್ಯ ಕೋ ವಾ ಸುಮಹದಪ್ರಿಯಂ |
ಮಾ ರೌತ್ಸೀರ್ಮಾ ಚ ಕಾರ್ಷೀಸ್ತ್ವಾಂ ದೇವಿ ಸಂಪರಿಶೋಷಣಂ || 2.10.32 ||

ಅವಧ್ಯೋ ವದ್ಯತಾಂ ಕೋ ವಾ ವದ್ಯಃ ಕೋ ವಾ ವಿಮುಚ್ಯತಾಂ |
ದರಿದ್ರಃ ಕೋ ಭವೇದಾಧ್ಯೋ ದ್ರವ್ಯವಾನ್ ವಾಪ್ಯಕಿಂಚನಃ || 2.10.33 ||

ಅಹಂ ಚ ಹಿ ಮದೀಯಾಶ್ಚ ಸರ್ವೇ ತವ ವಶಾನುಗಾಃ |
ನ ತೇ ಕಂಚಿದಭಿಪ್ರಾಯಂ ವ್ಯಾಹಂತುಮಹಮುತ್ಸಹೇ || 2.10.34 ||

ಆತ್ಮನೋ ಜೀವಿತೇನಾಪಿ ಬ್ರೂಹಿ ಯನ್ಮನಸಿ ಸ್ಥಿತಂ |
ಬಲಮಾತ್ಮನಿ ಜಾನಂತೀ ನ ಮಾಂ ಶಂಕಿತುಮರ್ಹಸಿ || 2.10.35 ||

ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ತವ ಪ್ರೀತಿಂ ಸುಕೃತೇನಾಪಿ ತೇ ಶಪೇ |
ಯಾವದಾವರ್ತತೇ ಚಕ್ರಂ ತಾವತೀ ಮೇ ವಸುಂಧರಾ || 2.10.36 ||

ದ್ರಾವಿಡಾಃ ಸಿಂಧುಸೌವೀರಾಃ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರಾ ದಕ್ಷಿಣಾಪಥಾಃ |
ವಂಗಾಂಗಮಗಧಾ ಮತ್ಸ್ಯಾಃ ಸಮೃದ್ಧಾಃ ಕಾಶಿಕೋಸಲಾಃ || 2.10.37 ||

ತತ್ರ ಜಾತಂ ಬಹು ದ್ರವ್ಯಂ ಧನಧಾನ್ಯಮಜಾವಿಕಂ |
ತತೋ ವೃಣೀಷ್ವ ಕೈಕೇಯಿ ಯದ್ ಯತ್ ತ್ವಂ ಮನಸೇಚ್ಛಸಿ || 2.10.38 ||

ಕಿಮಾಯಾಸೇನ ತೇ ಭೀರು ಉತ್ತಿಷ್ಠೋತ್ತಿಷ್ಠ ಶೋಭನೇ |
ತತ್ತ್ವಂ ಮೇ ಬ್ರೂಹಿ ಕೈಕೇಯಿ ಯತಸ್ತೇ ಭಯಮಾಗತಂ |
ತತ್ ತೇ ವ್ಯಪನಯಿಷ್ಯಾಮಿ ನೀಹಾರಮಿವ ರಶ್ಮಿವಾನ್ || 2.10.39 ||

ತಥೋಕ್ತಾ ಸಾ ಸಮಾಶ್ವಸ್ತಾ ವಕ್ತುಕಾಮಾ ತದಪ್ರಿಯಂ |
ಪರಿಪೀಡಯಿತುಂ ಭೂಯೋ ಭರ್ತಾರಮುಪಚಕ್ರಮೇ || 2.10.40 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ ದಶಮಃ ಸರ್ಗಃ ||